

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 20. apríla 2011 v trestnej veci obžalovaného **S. S. pre zločin sexuálneho násilia** podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., o návrhu splnomocnenca poškodenej D. D. – JUDr. P. H. na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného S. S., pre zločin podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., vedená na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 5Tv 2/2009, **sa tomuto súdu n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde v Prešove sa pod sp. zn. 5Tv 2/2009, vedie proti obžalovanému S. S. trestné stíhanie pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák.

V uvedenej trestnej veci splnomocnenec poškodenej D. D. JUDr. P. H. podaním doručeným na Najvyšší súd Slovenskej republiky 22. januára 2010 žiadal o odňatie a prikázanie veci inému súdu. Najvyšší súd odstúpil toto podanie z dôvodu príslušnosti na ďalší procesný postup Okresnému súdu Prešov.

Splnomocnenec poškodenej na hlavnom pojednávaní konanom 12. februára 2010 vzniesol námietku zaujatosti voči predsedovi senátu Mgr. Mariánovi Poláčekovi z dôvodu, že ide o bývalého sudcu vojenského obvodového súdu, bývalého profesionálneho vojaka a z tohto dôvodu môže mať pomer k prejednávanej veci, nakoľko aj obžalovaný bol profesionálny vojak. Rovnako podal námietku aj na prísediaceho Pavla Hanundeľa pre kamarátsky vzťah medzi ním a obhajcom obžalovaného. Na hlavnom pojednávaní tiež predložil ďalšiu žiadosť o odňatie a prikázanie veci, v ktorej poukazuje na dôležité dôvody uvedené v predchádzajúcom podaní doručenom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 22. januára 2010.

Okresný súd v Prešove uznesením z 12. februára 2010, sp. zn. 5Tv 2/2009, podľa § 32 ods. 3 Tr. por. za použitia § 31 ods. 1 Tr. por. v prejednávanej trestnej veci obžalovaného S. S. nevyhlásil senát, sp. zn. 5Tv 2/2009, zložený z predsedu Mgr. Mariána Poláčka a prísediacich Pavla Hanundel'a a Mgr. Jána Andrejka, z vykonávania úkonov tohto konania, pretože nemožno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti pre pomer k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Proti tomuto uzneseniu podala poškodená a splnomocnenec poškodenej na hlavnom pojednávaní sťažnosť, ktorú JUDr. P. H. bližšie odôvodnil podaním z 8. marca 2010. Opakovane namietal skutočnosť, že predseda senátu Mgr. Marián Poláček je bývalý vojak, ako aj bývalý sudca vojenského obvodového súdu. Jeho zaujatosť videl v tom, že rozhodoval o obžalovanom v inej trestnej veci ako sudca vojenského obvodového súdu a táto vec sa skončila podmiennečným zastavením trestného stíhania podľa § 408 ods. 1 Tr. por. a tiež 8. apríla 2009 ako sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Prešov prepustil z väzby obžalovaného na slobodu na základe písomného sľubu. Rovnako namietal zaujatosť prísediaceho Pavla Hanundel'a, ktorý sa počas prestávky hlavného pojednávania v trestnej veci, sp. zn. 5Tv 2/2009, na chodbe družne rozprával s obhajcom obžalovaného JUDr. J. F..

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 5. mája 2010, sp. zn. 23Tos 28/2010, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol sťažnosti poškodenej D. D. a splnomocnenca poškodenej JUDr. P. H., pretože neboli dôvodné.

Okresný súd v Prešove predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spis, sp. zn. 5Tv 2/2009, za účelom rozhodnutia o žiadosti splnomocnenca poškodenej JUDr. P. H. o odňatí a prikázaní trestnej veci inému súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky spis, sp. zn. 5Tv 2/2009, vrátil Okresnému súdu Prešov ako predčasne predložený, nakoľko bolo potrebné, aby sa k žiadosti splnomocnenca poškodenej vyjadrili všetci sudcovia Okresného súdu Prešov.

Po odstránení uvedeného nedostatku bola vec opätovne Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložená na rozhodnutie 21. februára 2011.

V žiadosti sa splnomocnenec poškodenej domáhal toho, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 23 Tr. por. odňal trestnú vec, sp. zn. 5Tv 2/2009, vedenú na Okresnom súde v Prešove a zároveň ju prikázal Okresnému súdu Michalovce na prejednanie a rozhodnutie. Podrobne rozpísal dôvody, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú uvedenú delegáciu, najmä skutočnosť, že poškodená je maloletá a jej uplatňovanie práv vzhľadom na vzdialenosť bydliska a povinnú školskú dochádzku by bolo sťažené, rovnako miesto činu sa nachádza v okrese Michalovce, obžalovaný má trvalé bydlisko v tomto okrese a aj svedkovia sú z okresu Michalovce, a teda jediný dôvod, pre ktorý sa vec prejednáva na Okresnom súde v Prešove je skutočnosť, že obžalovaný je bývalý vojak.

Súčasťou spisu sú aj vyjadrenia sudcov Okresného súdu v Prešove, z ktorých vyplýva, že sa necítia byť vo veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal obsah predloženého spisového materiálu a zistil, že nie je daný dôvod na odňatie trestnej veci obžalovaného S. S. Okresnému súdu v Prešove a jej prikázanie inému súdu.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Z dikcie vyššie citovaného ustanovenia § 23 ods.1 Tr. por. jasne vyplýva, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého stupňa je prípustné len za podmienok, že existujú pre to dôležité dôvody.

V zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. za dôležité dôvody je potrebné považovať také okolnosti, ktoré umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie účelu trestného konania iným súdom ako súdom miestne príslušným. Dôležitými dôvodmi sú okolnosti, ktoré zabezpečia zistenie skutkového stavu veci, dodržanie zásady ústnosti a bezprostrednosti, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov a zabezpečia najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu.

Z článku 38 ods.1 Listiny základných práv a slobôd a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Príslušným súdom v danom prípade je nesporne Okresný súd v Prešove - ako súd prvého stupňa a príslušnými sudcami poverení sudcovia tohto súdu.

Pre zmenu príslušnosti súdu určenej zákonom, a teda pre rozhodnutie o odňatí veci a jej prikázaní inému súdu toho istého druhu a stupňa musia existovať závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú zrovnateľné s ústavnou zásadou príslušnosti súdu v zmysle jej článku 48 ods. 1. Pri posudzovaní, či v konkrétnej trestnej veci existujú dôležité dôvody na delegáciu, nemožno vychádzať len z jedného hľadiska, ale vo vzájomnej súvislosti treba hodnotiť všetky okolnosti prípadu, ktoré prichádzajú do úvahy. Súd musí posudzovať, či návrh strany na delegáciu obsahuje dôležitý dôvod v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. a či nie je len účelovým krokom smerujúcim k predĺženiu konania. Z obsahu predloženého spisového materiálu nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky tak, ako ich má na mysli ustanovenie § 23 ods. 1 Tr. por., a preto rozhodol tak, že trestnú vec obžalovaného S. S. Okresnému súdu v Prešove neodníma.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 20. apríla 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová